

Пише: Гидеон Елазар
недеља, 27 август 2017 08:59

11. јула, бродови са војним особљем запловили су из кинеске поморске базе у Ћанђангу ка рогу Африке. Њихово одредиште био је Џибути, где је Кина отворила своју прву прекоморску базу. Према кинеској агенцији Синхуа, база је намењена да „осигура кинеску реализацију мисија, као што су пратња, успостављање и одржавање мира, и пружање хуманитарне помоћи у Африци и западној Азији. База ће такође бити погодна за прекоморске задатке, укључујући војну сарадњу, заједничке вежбе, евакуацију и заштиту Кинеза у иностранству, спасилачке мисије, као и заједничко обезбеђивање међународних стратешких поморских путева. Према споразуму Пекинга и Џибутија, који је на снази барем до 2026. године, база може највише да прими 10 хиљада војника.

Успостављање базе у Џибутију је важан ослонац у удаљавању Кине од свог традиционалног фокуса на источноазијско-пацифички регион, и изражавању својих све ширих интереса у Африци и на Блиском истоку. Такође, може да се посматра и као кулминација стратегије „Један пут – један појас“ премијера Си Ћинпинга, која тежи да успостави поморске и копнене путеве преко Азије и Индијског океана. Још прецизније, то се поклапа са кинеском иницијативом, да се изгради „Поморски пут свиле“ који би био успостављен око „бисерне огрлице“ – низа кинеских упоришта по Индијском океану, у

Пише: Гидеон Елазар
недеља, 27 август 2017 08:59

Персијском заливу и Црвеном мору.

Док се иницијатива „Један пут – један појас“ уобичајено схвата као, пре свега, економска, база у Џибутију је очигледно чин кинеске пројекције моћи. Војна природа базе истакнута је у државном кинеском листу Global Times. У недавном уводнику, наглашена је чињеница, да база није комерцијална тачка за додатну опскрбу већ пре војна инсталација која служи за прихват кинеских трупа.

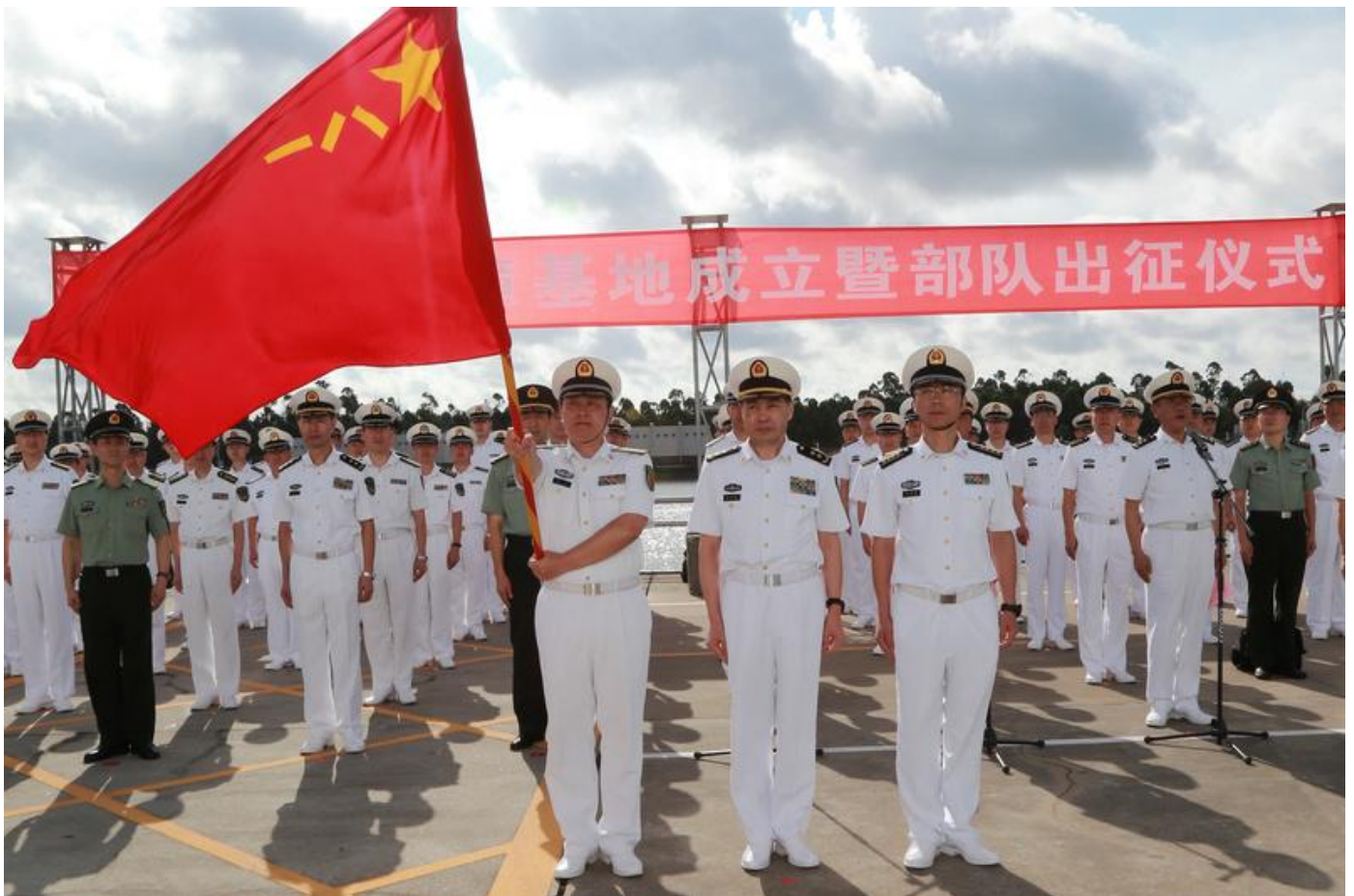
У исто време, кинески медији су пажљиви у наглашавању да успостављање базе не имплицира тежњу ка светској хегемонији, подвлачећи уместо тога њену потенцијалну улогу у заштити кинеских мировних мисија. Какогод, вести о бази у Џибутију биле су узрок узбуне у Вашингтону, пошто је база лоцирана свега неколико миља од Camp Lemonnier – највеће америчке базе у региону и једине сталне америчке базе у Африци.

Успостављање базе следи за вишегодишњим појачавањем кинеског ангажовања у Африци и на Блиском истоку. Јасно, она је кључна за Пекинг како би заштитио своје токове ресурса. Половина нафте коју Кина увезе пролази кроз теснац Баб ел Мандеб, и већина кинеског извоза за Европу транспортује се кроз Аденски залив и Суецки канал. Кина је финансирала изградњу инфраструктуре широм региона, попут модерне железничке везе између Најробија и Момбасе.

Пише: Гидеон Елазар
недеља, 27 август 2017 08:59

Поред економске помоћи из Пекинга, и комерцијалног учешћа у Африци, регион је такође дом за хиљаде кинеских радника. Кина је 2013. године, (у ствари 2011. године – прим. прев.)¹ послала ратни брод и војни транспортни авион зарад евакуације око 35 хиљада кинеских радника након свргавања Муамера Гадафија. Према тајванском политичком аналитичару Лај Јуекијану, либијска криза је била главни елемент који је утицао на одлуку да се успостави поморска база у Цибутију.

Релативно брзо свргавање Гадафија од стране западних сила (и против кинеске воље) суочило је Пекинг за ургентним задатком евакуације својих држављана, као и губитком од преко једне милијарде америчких долара инвестиција. Као резултат, Кина је почела да појачава своје присуство у региону. Кинеска морнарица је 2015. године, учествовала у поморским вежбама са својим руским партнером на Медитерану. Ове године, поред још једне руско-кинеске вежбе на Балтику, Пекинг је извео и противпожарну вежбу на Медитерану.

Пише: Гидеон Елазар
недеља, 27 август 2017 08:59

Кинеска визија новог поморског Пута свиле у блиској је вези са званичним величањем Џенг Х'а, адмирала из прве половине XV века, који је Кини донео славу и моћ својим путовањима по југоисточној Азији и преко Индијског океана ка Африци. Према Кристини Лин, изградња копнених и поморских мостова преко Евроазије и Африке садржи дубински симболички елемент, на који Лин указује као на „Џенг Х'а нарацију“. Експедиције Џенг Х'а често се означавају као симбол светског поретка заснованог пре на трговини него на насиљу, којег контролише бенеvolentна хегемонија кинеског империјалног двора.

У кинеским публикацијама из последњих година, Џенг Х'аове флоте су величане као инструмент регионалног економског раста, научног истраживања, мирољубиве културне размене и општег пријатељства. Вреди напоменути, да је док су се током Џенг Х'аових путовања скупљале драгоцености (попут познатих жирафа, које су за империјални двор донете из Африке), главни циљ био показивање моћи и доминације Минг династије, и скупљање данка од локалних владара. Заиста, владари који су одбили да признају хегемонију кинеског цара кажњавани су и враћани у Кину као заточеници.

Џенг је посебно упечатљив јер се у исто време перципира и као сведочанство кинеске величине, и као симбол кинеских пропуштених прилика. Уништење његових бродова и

Кина у Црвеном мору – нови "пут свиле", база у Џибутију и повратак адмирала Џенг Х'а

Пише: Гидеон Елазар
недеља, 27 август 2017 08:59

бродоградилшта од стране царева из династије Минг, углавном се посматра као један од узрока постепеног кинеског опадања и коначног успона Запада. Указивање на Џенг Х'а и Пут свиле може стога да се посматра као наговештај да је грешка која је начињена пре 500 година сада исправљена, јер је „средишње краљевство“ повратило своју централност.

Тако, чини се, да је више од случајности, да се недавно укрцавање бродова за Џибути десило на исти датум када је адмирал Џенг Х'а први пут развио једра на својим познатим путовањима пре више од 600 година.

Превео са енглеског: Небојша Вуковић

Извор: <https://besacenter.org/perspectives-papers/china-red-sea-djibouti/>